

Notitie voor hoorzitting bij AP op 15 maart 2016 over het niet aanpassen van de Gedragscode Zorgverzekeraars aan de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam op 13 november 2013 en de onrechtmatige verwerking van medische persoonsgegevens die daar het gevolg van is.

In de uitspraak van de rechtbank Amsterdam (13-11-2013) met betrekking tot de goedkeuring door het CBP van de Gedragscode Zorgverzekeraars met bijbehorend Protocol Materiële Controle oordeelde de Rechtbank dat het College - mede gelet op artikel 8 EVRM – “niet in redelijkheid tot goedkeuring van deze Gedragscode heeft kunnen overgaan”.

Dit oordeel van de Rechtbank heeft geleid tot vernietiging van het eerdere goedkeuringsbesluit.

Hierbij de belangrijkste oordelen van de Rechtbank die ten grondslag liggen aan deze uitspraak.

1) Dat het oordeel van het CBb met betrekking tot de betekenis van privacy, vertrouwelijkheid en beroepsgeheim bij de behandeling van psychische klachten betrokken had moeten worden bij de verbijzondering van bepalingen voor de geestelijke gezondheidszorg. Tevens had het op de weg van het CBP gelegen daar de mogelijkheid om uitzonderingsbepalingen op te nemen bij te betrekken. Met die uitzondering kan dan worden afgeweken van de verplichting tot verstrekking van diagnose informatie, rekening houdend met de inbreuk op de vertrouwelijkheid en geheimhouding. “Daarbij acht de rechtbank met name van belang dat gelet op het bepaalde in artikel 25 WBP op verweerder de taak van toezichthouder op naleving van het WBP rust”. Op grond van dit artikel is het aan het CBP te verklaren of regels en procedures opgenomen in een gedragscode, “gelet op de bijzondere kenmerken van de sector of sectoren van de samenleving waarin deze organisaties werkzaam zijn een juiste uitwerking vormen van wet of andere wettelijke bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens”.

Het College heeft na deze uitspraak ondermeer nagelaten om zorgverzekeraars aan te spreken op het ontbreken van een verwerkingsprocedure die uitwerking geeft aan de eerdere uitspraak van het CBb en is evenmin handhavend opgetreden tegen zorgverzekeraars nadat was gebleken dat deze de gevergdde aanpassing/aanvulling van de Gedragscode achterwege hadden gelaten.

2) Een volgend oordeel van de Rechtbank is dat de uitzonderingsbepaling met betrekking tot het doelbindingsbeginsel zoals opgenomen in artikel 3.13 van de Gedragscode onvoldoende is gespecificeerd en niet uitgewerkt is rekening houdend met de bijzondere betekenis van vertrouwelijkheid en geheimhouding bij de behandeling van psychische klachten.

Het uitblijven van aanpassing van de Gedragscode aan dit oordeel van de rechtbank had voor het college als toezichthouder en procespartij en aanleiding moeten zijn om handhavend op te treden tegen Zorgverzekeraars Nederland en de daarbij aangesloten zorgverzekeraars.

3) In het verlengde van eerder oordeel over onvoldoende uitwerking van uitzonderingsbepalingen met betrekking tot het doelbindingsbeginsel was de rechtbank ook van oordeel dat door het koppelen van de verwerking van persoonsgegevens aan specifieke bedrijfsprocessen en bedrijfsonderdelen ongeautoriseerd gebruik van de persoonsgegevens niet wordt voorkomen.

Ook hier is uw College niet opgetreden tegen het uitblijven van aanpassing van organisatiestructuren en procedures vastgelegd in de Gedragscode. Organisatiestructuren en procedures voor de verwerking van medische persoonsgegevens (behandelinformatie) vormen zo nog steeds een onjuiste uitwerking van WBP, medisch beroepsgeheim en artikel 8 EVRM. Bijgevolg is sprake van een bewust onrechtmatige verwerking van medische persoonsgegevens door zorgverzekeraars, die naar het oordeel van de rechtbank ook leidt tot "function creep".

4) Het feit dat noodzakelijkheid en doelbinding naar het oordeel van de rechter in de Gedragscode onvoldoende zijn uitgewerkt betekent dat ook aan verwerkers op te leggen verplichtingen nader dienen te worden omschreven in de Gedragscode met bijzondere aandacht voor buitenlandse verwerkers die gehouden moeten kunnen worden aan dezelfde wettelijke vereisten en standaarden als de verantwoordelijke Nederlandse zorgverzekeraars.

Ook op dit punt hebben zorgverzekeraars nagelaten de Gedragscode aan te passen aan het oordeel van de Rechtbank. Als toezichthouder en procespartij heeft uw College zorgverzekeraars (die na instellen hoger beroep hier alsnog van hebben afgezien) ten onrechte ook niet aangesproken op aanpassing van de Gedragscode aan dit oordeel van de rechtbank.

5) Onder verwijzing naar de uitspraak van het CBb van 2 augustus 2010 is de rechtbank ook van oordeel dat de verwerking van diagnose-informatie die betrekking heeft op de behandeling van psychische klachten door personeel dat niet gehouden is aan het medisch beroepsgeheim onvoldoende recht doet aan het belang van patiënten.

Ook op dit punt is de Gedragscode Zorgverzekeraars niet aangepast aan de uitspraak van de rechtbank.

Mogelijk ten overvloede willen we er op wijzen dat de oordelen van de rechtbank, die hebben geleid tot vernietiging van de eerder door uw College verleende goedkering,

geen betrekking hebben op het protocol materiële controle zoals dat is toegevoegd aan deze gedragscode.

Ter afsluiting

Het CBP is als procespartij direct geïnformeerd over strekking en inhoud van deze oordelen van de Rechtbank Amsterdam op grond waarvan deze tot de conclusie is gekomen dat deze Gedragscode geen juiste uitwerking vormt van WBP, medisch beroepsgeheim en artikel 8 EVRM.

Deze uitspraak had voor het College taakstellend moeten zijn waar het gaat om toezicht en handhaving.

Doordat zorgverzekeraars (betrokken partij in voornoemde procedure bij de Rechtbank Amsterdam) hebben nagelaten de Gedragscode aan te passen aan de oordelen in de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam van 13 november 2013 hebben zorgverzekeraars bewust volhardt in de niet legitieme, onrechtmatige verwerking van medische persoonsgegevens overeenkomstig procedures die geen juiste uitwerking vormen van het Wbp en het bepaalde in artikel 8 EVRM.

Gelet op het belang van deze systematische grootschalige verwerking van medische persoonsgegevens voor burgers/patiënten in Nederland verzoeken wij u met klem alsnog handhavend op te treden tegen de onrechtmatige verwerking van medische persoonsgegevens door zorgverzekeraars.